

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต (มาตรา 22) และสถานศึกษาต้องมีการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก (มาตรา 47) โดยสถานศึกษาต้องให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา (มาตรา 50) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 7-14)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้มากที่สุด เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ตามขอบข่ายหรือภารกิจของงานวิชาการ ดังนี้คือ 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุน

งานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่น
ที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ
สถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้
สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

ภารกิจของสถานศึกษามีองค์ประกอบด้านงานทะเบียนและวัดผล เป็น
องค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในระบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพราะเป็นส่วนหนึ่ง
ของงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกฝ่าย ใช้บันทึกประวัติส่วนตัว ที่อยู่ ประวัติด้านการ
เรียน บันทึกผลการเรียน ดังนั้นงานทะเบียนและวัดผลในโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีโปรแกรม
ทะเบียนและวัดผลที่ช่วยจัดข้อมูลให้เป็นระบบให้เกิดความคล่องตัวและพร้อมที่จะใช้งานได้
อย่างมีประสิทธิภาพ แต่จากสภาพการปฏิบัติงานด้านงานทะเบียนและวัดผลในโรงเรียนจะมี
ความซับซ้อนยุ่งยาก ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้การจัดการข้อมูลไม่เป็นระบบเท่าที่ควร เนื่องจาก
มีงานย่อยมาก และผู้รับผิดชอบงานด้านนี้มีน้อย ซึ่งการดำเนินการกับข้อมูลต้องอาศัย
ความละเอียด รอบคอบ

จากการศึกษาบริบทของโรงเรียนสว่างแดนดิน ที่ได้จากข้อมูลการจัด
การศึกษาของโรงเรียน จากการสัมภาษณ์ และประชุมวิเคราะห์ สภาพ และปัญหาพร้อมกัน
พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผลในโรงเรียนจำนวน 12 คน ที่ได้รับการ
แต่งตั้งทำหน้าที่ปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผลไม่ได้มีคุณสมบัติหรือมีความเข้าใจในเรื่องงาน
ทะเบียนและวัดผลมาโดยเฉพาะ หรือมีเฉพาะหลักทฤษฎีแต่ขาดหลักการด้าน
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผลของโรงเรียน อีกทั้งยังไม่ได้มีการใช้
โปรแกรมทะเบียนและวัดผลอย่างเต็มที่ เพราะบุคลากรที่ใช้โปรแกรมหดงกล่าวยังขาด
ความรู้และทักษะที่จะให้บริการแก่ครูและบุคลากรในการประเมินผลการเรียน หากมีการ
พัฒนาบุคลากรที่ทำงานทะเบียนและวัดผลทุกคน ให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้
โปรแกรมทะเบียนและวัดผล ย่อมทำให้เกิดความรวดเร็วและสามารถทำงานทดแทนกันได้
ทุกคน จะเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งสามารถดำเนินการจัดทำเกรด
เฉลี่ยของนักเรียนได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่โรงเรียนและนักเรียนยิ่งขึ้น
ส่วนในด้านครูผู้สอนได้ผ่านการอบรมการใช้โปรแกรม Bookmark 2551 มีความรู้ความ
เข้าใจการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผลหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551 (โปรแกรมBookmark2551) ซึ่งเป็นโปรแกรมจัดทำ ปพ.5 ตัดเกรด รายวิชา แล้วโอน

ข้อมูลผลการเรียนเข้าโปรแกรม Semester2551 หลอมรวมเป็นข้อมูลผลการเรียนรายภาค แล้วโอนเข้าโปรแกรม Student2551

โรงเรียนสว่างแดนดินเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียน 2,800 คน ในปีการศึกษา 2555 เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 การบันทึกข้อมูลการลงทะเบียนเรียนต้องบันทึกข้อมูลประวัตินักเรียน ข้อมูลครู และข้อมูลรายวิชาที่เปิดสอนให้ครบในโปรแกรม Student2551 แล้วส่งข้อมูลดังกล่าวออกไปยังโปรแกรม Semester2551 เพื่อลงทะเบียนเรียนให้กับนักเรียนทุกคนทุกระดับชั้นให้ครบทุกรายวิชาทุกคน แล้วสร้างไฟล์ข้อมูล Bookmark ให้ครูผู้สอนนำไปลงคะแนน ตัดเกรดผลสัมฤทธิ์ ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินอ่านคิดวิเคราะห์เขียน ในโปรแกรม Bookmark2551 เมื่อครูผู้สอนทุกคนลงคะแนนตัดเกรดเรียบร้อยแล้วไฟล์ข้อมูล Bookmark ของครูผู้สอนแต่ละคนก็นำมาส่งก็จะถูกหลอมรวมเป็นผลการเรียนรายภาคในแต่ละระดับชั้น แล้วโอนผลการเรียนรายภาคนั้นเข้าโปรแกรม Student2551 ซึ่งต้องทำทุกภาคเรียนโดยนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะต้องมีผลการเรียน 6 ภาคเรียน จากขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กล่าวมาเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผล 12 คน จะช่วยปฏิบัติงานได้เฉพาะการลงข้อมูลประวัตินักเรียน ข้อมูลประวัติครูและข้อมูลรายวิชา ในโปรแกรม Student2551 เท่านั้นเพราะยังใช้โปรแกรม Student2551 และโปรแกรม Semester2551 ไม่เป็น ส่วนงานที่เหลือนายทะเบียนคนเดียวเป็นคนทำเพราะใช้ในทุกโปรแกรม เป็นผลทำให้เกิดความล่าช้าในขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนให้นักเรียน การสร้างไฟล์ข้อมูล Bookmark แจกครูผู้สอน แต่ละคน ไปลงคะแนนและตัดเกรด และขั้นตอนการหลอมรวมผลการเรียนรายวิชาจากครูผู้สอนในแต่ละระดับชั้น เกิดความผิดพลาดได้ง่าย ทำให้ต้องประกาศผลการเรียนล่าช้า ทั้งที่โปรแกรม Student 2551 สามารถสร้างเป็นเครือข่ายป้อนข้อมูลและโอนข้อมูลได้ถึง 6 เครื่อง และถ้าหากเจ้าหน้าที่งานทะเบียนและวัดผล 12 คน ปฏิบัติงานใช้โปรแกรม Student2551, โปรแกรม Semester ได้ชำนาญการเหมือนนายทะเบียน ก็จะเป็นการกระจายงาน มีทั้งคนทำและคนตรวจสอบช่วยกัน ทำให้งานเสร็จเร็วขึ้นกว่าเดิมมาก การที่จะแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผลดังกล่าวคือ การให้ความรู้ฝึกทักษะเกี่ยวกับนำโปรแกรมทะเบียนและวัดผลมาใช้งานแก่เจ้าหน้าที่ทะเบียนและวัดผล ทั้ง 2 โปรแกรม คือ โปรแกรม Student2551, โปรแกรม Semester ส่วนครูผู้สอนก็ได้จัดการอบรมโปรแกรม Bookmark2551 ให้ไปแล้ว จากสาเหตุและความจำเป็นดังกล่าว

ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้รับผิดชอบงานทะเบียนและวัดผล ได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น จึงมีความสนใจ ที่จะพัฒนาระบบงานทะเบียนและวัดผล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบงานทะเบียนและวัดผล และครูผู้สอนเข้าใจในบทบาท หน้าที่ และขอบข่ายงานของตนเอง ส่งผลให้การจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ เป็นปัจจุบัน รวมทั้งการประยุกต์ใช้ระบบงานทะเบียนและวัดผลแบบออนไลน์ เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการข้อมูล ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริการและส่งผลต่อการปฏิบัติงานของโรงเรียนได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ปัญหาการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดปัญหาการวิจัย ไว้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เป็นอย่างไร
3. ผลการพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของบุคลากรในการดำเนินงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพและปัญหาของบุคลากรในการดำเนินงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
2. ทำให้ได้แนวทางการพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
3. ได้สารสนเทศการพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานทะเบียนและวัดผลที่เป็นปัจจุบัน สนองทันต่อความต้องการของครู นักเรียน และผู้ปกครอง
4. เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นรูปแบบสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนางานทะเบียนและวัดผล

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ
  - 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 13 คน ประกอบด้วย
    - 1.1.1 ผู้วิจัย
    - 1.1.2 ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานทะเบียนและวัดผล จำนวน 12 คน
  - 1.2 กลุ่มผู้นิเทศ

ผู้บริหารโรงเรียนสว่างแดนดิน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน 3 คน รวม 4 คน
2. ขอบเขตเนื้อหา
  - 2.1 เนื้อหาในการพัฒนา

การศึกษางานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนสว่างแดนดิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

    - 2.1.1 ความรู้ความเข้าใจในงานทะเบียนและวัดผล ประกอบด้วย

ขอบข่ายงานตามคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. : 2552)

2.1.2 ความสามารถในการปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผลใน 3 ด้าน
ได้แก่

2.1.2.1 ด้านการจัดทำข้อมูลงานทะเบียนและวัดผลโดยใช้
โปรแกรมระบบงานทะเบียนและวัดผล

2.1.2.2 ด้านการให้บริการออกเอกสารหลักฐานทางการศึกษาแก่นักเรียนและผู้ปกครอง

2.1.2.3 ด้านการให้บริการข้อมูลสารสนเทศงานทะเบียนและวัดผลแก่ผู้เกี่ยวข้อง

2.2 แนวทางในการพัฒนา

2.2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.2.2 การนิเทศภายใน

3. การวิจัยในครั้งใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)

ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (PAOR) ตามแนวคิดของ เคมมิส และแม็กแท็กการ์ท (Kemmis and McTaggart, 1988 : 11-15 อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์, 2551: 301-303) เพื่อพัฒนา
งานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 23 โดยดำเนินการเป็น 1 วงรอบ ประกอบด้วย การปฏิบัติ 4 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 การวางแผน (Planning) วางแผนหลังจากที่วิเคราะห์และกำหนดประเด็น
ปัญหาที่ต้องการแก้ไข

3.2 การปฏิบัติการ (Action) ปฏิบัติการตามแผนที่กำหนด

3.3 การสังเกตการณ์ (Observation) สังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

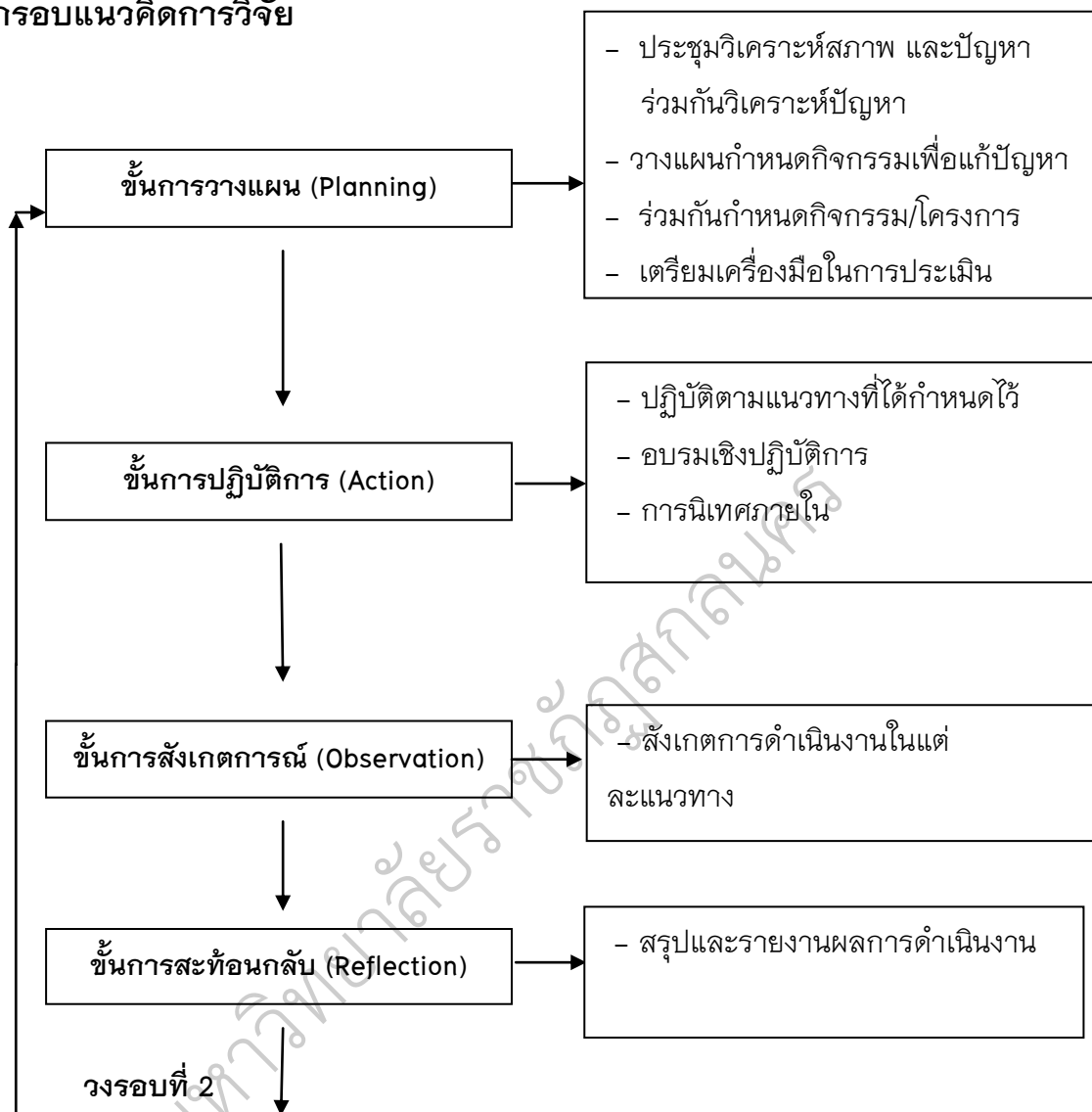
3.4 การสะท้อนกลับ (Reflection) สะท้อนกลับหลังจากการปฏิบัติงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้วิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งนำไปสู่หลักการวิจัยปฏิบัติการไว้

4. ระยะเวลา ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 10 พฤศจิกายน 2555 – 30 พฤษภาคม 2556

4.1 วงรอบที่ 1 ระยะเวลา 10 พฤศจิกายน 2555 – 30 มกราคม 2556

4.2 วงรอบที่ 2 ระยะเวลา 1 กุมภาพันธ์ 2556 – 30 พฤษภาคม 2556

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

1. งานทะเบียนและวัดผล หมายถึง ภาระงานของสถานศึกษา งานที่เกี่ยวกับทะเบียนและการวัดผลประเมินผลของนักเรียน โรงเรียนสว่างแดนดิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ซึ่งประกอบด้วย 1) การบันทึกประวัติ

นักเรียน 2) การบันทึกผลการเรียน 3) การบันทึกแผนการเรียน 4) การกรอกผลการเรียน และกิจกรรม 5) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 6) ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน 7) การบันทึกความประพฤติ ความสามารถพิเศษ 8) การออกแบบ จัดพิมพ์เอกสาร ปพ.1-ปพ.9 9) การลงทะเบียนวิชาเรียน 10) ใบรับรองผลการเรียนและความประพฤติ 11) รายงานการออกประกาศนียบัตร

2. สภาพงานทะเบียนและวัดผล หมายถึง ลักษณะที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการบริหารจัดการการดำเนินงานทะเบียนและวัดผลของครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

3. ปัญหางานทะเบียนและวัดผล หมายถึง ลักษณะที่เป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความล่าช้าในการออกเอกสารหลักฐานทางการศึกษาให้กับนักเรียนหรือผู้ปกครอง เนื่องจากครูผู้ทำหน้าที่งานทะเบียนและวัดผลไม่มีความรู้ความชำนาญในการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนและวัดผล โปรแกรม Student 2551 และยิ่งครูที่เป็นนายทะเบียนไม่อยู่ไปราชการหรือลา ก็จะทำให้เกิดปัญหามากในการออกเอกสารหลักฐานทางการศึกษา

4. แนวทางการพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานทะเบียนและวัดผล หมายถึง การพัฒนาการจัดทำข้อมูลใน 11 งาน โดยใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล โปรแกรม Student 2551 สำหรับการออกเอกสารหลักฐานทางการศึกษา และการให้บริการข้อมูลสารสนเทศงานทะเบียนและวัดผลแก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้โปรแกรม Student 2551 ให้กับครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานทะเบียนและวัดผลจำนวน 12 คน โดยใช้แนวทางในการพัฒนางานทะเบียนและวัดผล ประกอบด้วย 2 แนวทาง ได้แก่

4.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การประชุมที่เน้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมมี ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะทั้งทางด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติอย่างแท้จริง และสามารถนำไปพัฒนางานให้มีคุณภาพ

4.2 การนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการที่ครูโรงเรียนสว่างแดนดิน ร่วมแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดระบบงานทะเบียนและวัดผล

5. ผลการพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานทะเบียนและวัดผล หมายถึง สภาพความสำเร็จของการพัฒนางานทะเบียนและวัดผล ได้แก่

- 5.1 ด้านการจัดทำข้อมูลงานทะเบียนและวัดผลโดยใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนและวัดผล
- 5.2 ด้านการให้บริการออกเอกสารหลักฐานทางการศึกษาแก่นักเรียนและผู้ปกครอง
- 5.3 ด้านการให้บริการข้อมูลสารสนเทศงานทะเบียนและวัดผลแก่ผู้เกี่ยวข้อง
6. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง กระบวนการศึกษาของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาการจัดระบบงานทะเบียนและวัดผลของโรงเรียน โดยการระบุปัญหาหรือความต้องการพัฒนาในงานที่รับผิดชอบ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการวิจัยที่ทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันที และสะท้อนผลข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนางานทะเบียนและวัดผล ให้เกิดการพัฒนายิ่งขึ้น ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่
- 6.1 การวางแผน (Planing) หมายถึง ขั้นการประชุม วิเคราะห์ สร้างกลยุทธ์ ทางเลือก จัดทำแผน กิจกรรม กำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ
- 6.2 การปฏิบัติการ (Action) หมายถึง ขั้นปฏิบัติการตามแผนงานพัฒนาระบบงานทะเบียนและวัดผลของโรงเรียน
- 6.3 การสังเกตการณ์ (Observation) หมายถึง ขั้นการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือ เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกนิเทศ ติดตามและประเมินผล ตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงานตามแผน
- 6.4 การสะท้อนกลับ (Reflection) หมายถึง ขั้นการวิเคราะห์ ประเมินผล งานว่ามีจุดใดที่ยังมีปัญหาหรือสะท้อนให้เห็นกิจกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาในรอบต่อไป